

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ АВАНСОВАНОГО КАПІТАЛУ

**ЧИСТЯКОВА Діана, здобувач вищої освіти
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: Досліджено місце авансованого капіталу у структурі підприємства. Визначено особливості оптимізації структури авансованого капіталу.

Ключові слова: авансований капітал, оптимізація, структура авансованого капіталу, норма прибутку, прибутковість.

Ефективність функціонування будь-якого підприємства залежить від ряду чинників та умов. Особливої уваги заслуговує дослідження авансований капітал підприємства. В умовах мінливості економіки, здійснюються процеси, котрі безпосередньо впливають на структуру авансованого капіталу. Ці зміни, в свою чергу, чинять вплив на кінцевий результат діяльності підприємства.

Авансований капітал підприємства – це вкладена у господарську діяльність цінність у формі основних засобів та нематеріальних активів, оборотних засобів, людського капіталу тощо, яка у процесі свого руху (трансформації) приносить дохід. Ці вклади повинні мати цільове призначення, що не суперечить видам господарської діяльності, і можуть бути надані під конкретну задачу для її наступної реалізації, у тому числі і створення нового підприємства [1].

Формування оптимальної структури капіталу комерційної організації є значущим фактором для забезпечення ефективного управління її фінансами, а також визначає створення сіабільної фінансової бази виробничо-господарської діяльності комерційних підприємств.

Під оптимальною структурою капіталу комерційних організацій розуміється таке співвідношення власних і позикових коштів, у якому на підприємстві забезпечується максимальна дохідність бізнесу та необхідний, встановлений критеріями рівень платоспроможності та фінансової стійкості.

Основними цілями оптимізації капіталу та підвищення ефективності його використання є:

- підвищення рівня фінансової стійкості та платоспроможності компанії;
- зниження ризику ймовірності виникнення неспроможності (банкрутства);
- підвищення ефективності організації бізнесу компанії.

Ці цілі базуються на певних методах, таких як: самоокупність, саморозвиток та самофінансування.

Загальновідомо, що змоделювати поведінку об'єктивних економічних явищ практично набагато складніше, ніж у теорії. По суті кожне управлінське рішення будь-якого рівня приймається в невизначених умовах. Іноді дуже важко передбачити його наслідки.

Найчастіше менеджменту доводиться проводити ретроспективний аналіз господарських операцій, які формують рівень платоспроможності.

та траєкторію подальшого розвитку суб'єкта господарювання.

У більшості випадків грамотна діагностика негативних явищ в оптимальній (найбільш прийнятній) структурі активів та пасивів компанії дозволяє своєчасно розробити стратегію та тактику менеджменту з метою подолати фінансову кризу на ранніх стадіях її розвитку.

Виходячи з перерахованого вище, мета цієї статті – представити до обговорення авторську методику моделювання оптимальної структури сукупного капіталу комерційної організації, націлену на регулювання співвідношення позикових та власних пасивів балансу, варіювання необоротних та оборотних активів у рамках ефективного антикризового регулювання бізнес-процесів.

Існують різноманітні методи формування фінансової стійкості організації. На думку, однією з значних є оптимізація ліквідності активів і структури джерел формування.

Проблема вибору оптимального співвідношення елементів сукупного капіталу (основного та оборотного, власного та позикового) є центральною в теорії структури капіталу. Це питання неодноразово порушувалося в академічній літературі (найповніші огляди існуючих моделей і методів наведені в роботах М. Харріса та А. Рівіва [14] та С. Майєрса [17]). Початковий етап розробки теорії фінансової структури капіталу пов'язаний з працями Дж. Вільямса [20] щодо оцінки фінансових активів та роботами Д. Дюрана [7]. Основи теорії фінансування підприємства були закладені Ф. Модільяні та М. Міллером [16], які показали, що вибір між боргом та власним капіталом не впливає на вартість залучення капіталу

та вартість фірми. За підсумками теорії Модільяні – Міллера зародилися компромісні теорії М. Бреннана, Є. Шварца [12], Х Леланда [15] та інших дослідників. Вони обґрунтували необхідність урахування таких факторів економічного розвитку фірми, як реальні економічні умови, рівень кон'юнктури фінансового ринку, тяжкості податкового навантаження та ступінь податкового навантаження на прибуток, а також величина витрат банкрутства.

Згідно М. Бейкеру та Дж. Веглеру, структура капіталу формується в результаті спроб менеджменту відстежувати ринок капіталу і є сумарним результатом всіх подібних спроб [11].

Капітал підприємства є необхідною умовою його функціонування. Рівень та структура капіталу підприємства визначають його фінансові можливості, а також сприяють визначенню рівня фінансової стійкості та платоспроможності. Оцінка структури капіталу підприємства повинна проводитись у комплексі з оцінкою його складу, руху та ефективності використання, що сприятиме більш раціональному та детальному аналізу, а як правило та виробленню відповідних управлінських рішень. У практиці оцінки структури капіталу відсутня єдина модель його оптимізації, тому кожна компанія, враховуючи певні чинники, має самостійно вирішувати, які умови оптимізації капіталу неї прийнятні і оптимальні.

Підвищення ефективності управління капіталом підприємства має обмежуватися лише його оптимізацією. З метою раціонального управління капіталом, необхідно вживати заходів щодо підвищення ефективності його використання, за принципами: підвищення рівня рентабельності власного та позикового капіталу підприємства; створення умов для зміцнення фінансової стійкості підприємства шляхом ефективного використання власного та позикового капіталу; підвищення рівня прибутковості капіталу з метою забезпечення зростання фінансової віддачі та формування додаткового прибутку; забезпечення структури та величини власного та позикового капіталу; підвищення рівня прибутковості капіталу з метою забезпечення зростання фінансової віддачі та формування додаткового прибутку; забезпечення структури та величини власного та позикового капіталу, необхідної для захисту інтересів власників та для

об'єктивної оцінки кредиторами та іншими зацікавленими особами; упевнена поведінка підприємства на ринку; ефективне вкладення в активи підприємства.

Література:

1. Пономарьов Д.Е. Капітал підприємства: сутність та аналіз формування і використання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 5. С. 53–58.
2. Рудик Н.Б. Структура капіталу корпорацій. М.: Справа, 2004. 272 с.
3. Baker M., Wurgler J. Market Timing and Capital Structure // *Journal of Finance*. 2002. N 57. P. 3.
4. Brennan M., Schwartz E. Corporate Income Taxes, Valuation, і Problem of Optimal Capital Structure // *Journal of Business*. 1978. Vol. 51. P. 103-114
5. Harris M., Raviv A. Theory of Capital Structure // *Journal of Finance*. 1991. Vol. XLVI, N 1. P. 297-355.
6. Leland H. Corporate Debt Value, Bond Covenants, і Optimal Capital Structure // *Journal of Finance*. 1994. Vol. XLIX. P. 1213-1251.
7. Modigliani F., Miller M. Склад капіталу, корпорація finance і теорія investment// *American Economic Review*. 1958. Vol. 48. P. 261-297.
8. Myers S. Capital Structure // *Journal of Economic Perspectives*. 2001. Vol. 15, N 2. P. 81-102
9. Williamson J. Profit, Growth and Sales Maximization // *Economica*. 1966. N 33. P. 1-16

Annotation: The place of advanced capital in the structure of the enterprise is studied. Features of optimizing the structure of advanced capital are determined.

Key words: advanced capital, optimization, structure of advanced capital, rate of return, profitability.

Науковий керівник – Біліченко Олександр Степанович
кандидат економічних наук, доцент
кафедри економічної теорії і суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв